

Datum

2026-03-16

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2026-373

Yttrande

Till

Socialdepartementet

**Remiss Socialdepartementet - Elektronisk
övervakning – ett verktyg för socialtjänsten till skydd
för barn och unga
S2026/00342**

Yttrande

Malmö stad instämmer med intentionerna i utkastet till lagrådsremissen om vikten av att stärka stödet och skyddet för barn och unga genom att bryta utvecklingen av ett negativt beteende i ett tidigt skede.

Malmö stad ser samtidigt risker och utmaningar med förslagen i utkastet till lagrådsremiss. Malmö stad bedömer att förslagen riskerar att motarbeta den omställning som socialtjänsten behöver göra för att efterleva kraven i socialtjänstlagen.

Förslagen riskerar även att motverka effekterna av arbetet mot den otillbörliga informationspåverkanskampanjen mot den svenska socialtjänsten och ”Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga” (1990:52), här kallat ”LVU-kampanjen” respektive LVU.

Å ena sidan betonar lagstiftaren att övervakningen endast kan bli aktuell för att förebygga och förhindra att barn och unga involveras i eller ägnar sig åt allvarigare brottslighet. Å andra sidan att regleringen inte träffar situationer där det bedöms finnas en akut risk att allvarliga och specifika brott begås av barnet eller den unge. I sådana akuta situationer är det i stället omedelbar vård med stöd av LVU eller straffprocessuella ingripanden som aktualiseras.

Malmö stad bedömer att förslagen saknar en tillräcklig analys av den elektroniska övervakningens brottsförebyggande effekter; både vad gäller att stävja en fortsatt negativ utveckling och för att förhindra att barnet eller den unge ägnar sig åt allvarlig brottslig verksamhet.

Malmö stad vill påtala att det inte går att utesluta att åtgärder med osäkra förebyggande effekter, som dessutom innebär stora integritetsintrång, riskerar att få motsatta effekter och vidare förstärka ett normbrytande beteende hos barn och unga.

Malmö stad anser att det vore mer i linje med socialtjänstlagens krav på kunskapsbaserat arbete att tidsbegränsa den nya lagen i syfte att utvärdera lagens förmodade effekter samt säkerställa att tillämpningen av lagstiftningen är proportionerlig och i enlighet med principerna i en rättsstat.

Malmö stad bedömer att förslagen i utkastet till lagrådsremiss i otillräcklig grad redogör för hur elektronisk övervakning kan anses ha en motivationshöjande eller tillitsskapande effekt. Förslagen om elektronisk övervakning i kontrollerande syfte riskerar att i stället bli förtroendeskadligt för socialtjänstens verksamhet.

Med anledning av det accessoriska förhållandet mellan den särskilda föreskriften och den elektroniska övervakningen menar Malmö stad att det är nödvändigt att avvakta beredningen av angränsande lagstiftningsärenden kopplade till promemorian ”En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas” (Ds 2024:30) för att fullt ut kunna ta ställning till och bedöma förslagen i föreliggande utkast till lagrådsremiss.

Eftersom flera av promemorians förslag, som bereds i andra lagstiftningsärenden, utgör förutsättningar för elektronisk övervakning, menar Malmö stad att det är en utmaning att bedöma förslagen i utkastet till lagrådsremiss.

I utkastet till lagrådsremissen föreslås att påföljden ungdomsvård utvidgas och inryms i den föreslagna lagen ”En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas”, här kallad LIV. Det innebär att den som avtjänar ungdomsvård, oaktat om det omfattar vård utanför hemmet eller i öppna former, omfattas av bestämmelserna i LIV. Som följd därav föreslås att åtgärderna i 22 § LVU upphävs och i stället konsumeras av LIV.

Förslagen innebär att ”elektronisk övervakning ska kunna beslutas även för barn och unga som varken har begått något brott eller konstaterats utgöra en fara för andra” (Regeringskansliet 2026: 47). Lagförslagen riskerar att ingripande tvångs- och kontrollåtgärder, såsom övervakning, även kommer att omfatta barn och unga som inte har en lika allvarlig problematik som barn och unga som omfattas av LVU.

Sammantaget väcker förslagen frågor om åtgärdens ändamålsenlighet och proportionalitet.

Malmö stad bedömer vidare att gränsdragningen mellan övervakning inom ramen för LIV och ungdomsövervakning som straffrättslig påföljd riskerar att bli mindre skarp.

